

Ämnesprov, läsår 2012/2013

Historia

Lärarinformation

Årskurs

9

Innehåll:

Del 1. Allmän information	3
Del 2. Provet	7
Utgångspunkter vid provkonstruktion -en utprovningssomgång	7
Förberedelser	8
Genomförande	11
Bedömning	12
Hur avgörs provbetyget?	13
Genomgång med eleven	14
Kopieringsunderlag	15

En grupp vid Institutionen Individ och samhälle, Malmö högskola, utarbetar på Skolverkets uppdrag det nationella ämnesprovet i historia för grundskolans årskurs 9.

Skolverket:

Mats Olsson
mats.olsson@skolverket.se

Ansvarig för distribution:

Tommy Mobrin
tommy.mobrin@fsproflog.se
Tel: 08-690 94 90

Projektledare:

Per Eliasson
per.eliasson@mah.se

Provkonstruktörer:

Fredrik Alven
fredrik.alven@mah.se

David Rosenlund
david.rosenlund@mah.se

Postadress:

Malmö högskola
205 06 Malmö

Internet:

<http://www.mah.se/historia9>

Del 1. Allmän information

Utprovningssomgång för samhällsorienterande ämnesprov i årskurs 9

Skolenheten ska genomföra det nationella provet i ett av ämnena geografi/historia/religionskunskap/samhällskunskap. Skolenheten ska genomföra det ämnesprov som Skolverket tilldelar (se SKOLFS 2012:29). Er skolenhet har tilldelats ämnet historia.

Det är första gången ett nationellt ämnesprov genomförs i historia. Provet har därför en status av en så kallad utprovningssomgång. Det innebär att läraren inte behöver beakta elevens resultat på det nationella ämnesprovet vid betygssättningen våren 2013. Läraren får dock använda provresultatet som stöd vid betygssättning.

Från och med våren 2014 ska elevens resultat på det nationella ämnesprovet även användas som stöd för betygssättning i slutbetyget i årskurs 9.

Resultaten på proven ska rapporteras in till SCB samt till de universitet och högskolor som på uppdrag av Skolverket konstruerar proven.

De uppgifter som ingår i de nationella ämnesproven i historia årskurs 9 är utprovade med hjälp av ett stort antal elever. Många lärare har också varit delaktiga i processen att utpröva uppgifter och bedömningsanvisningar. Först nu då ämnesprovet genomförs för första gången möter det en stor grupp lärare och elever. Skolverket och Malmö högskola är därför angelägna om att få synpunkter på provets utformning och innehåll för att ytterligare kunna utveckla provet i positiv riktning. Skolenheter som genomför ämnesprovet i historia ska därför även besvara en lärarenkät.

Syftet med nationella prov

Syftet med de nationella proven är i huvudsak att:

- stödja en likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning
- ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå

Nationella ämnesprov ska användas i årskurs 9 för att bedöma elevers kunskaper i förhållande till kunskapskraven.

Material som ingår i det nationella ämnesprovet i historia i årskurs 9

Det nationella provet i historia består av ett lärarmaterial och ett elevmaterial.

Lärarmaterialet består av ett Lärarinformationshäfte (grönt häfte) samt en Bedömningsanvisning (rött häfte). Lärarinformationshäftet ska lämnas ut till berörd lärare direkt vid paketets ankomst. **Läraren ska läsa igenom Lärarinformationshäftet före provtillfället och följa de anvisningar som finns i detta häfte.** Bedömningsanvisningen finns förslutet tillsammans med elevmaterialet. Läraren får tillgång till Bedömningsanvisningen i delprov B. Delprov B öppnas den 17 april.

Elevmaterialet består av elevhäften samt texthäften.

Översikt delprov

Delprov	Provdatum	Provtid	Elevmaterial	Beskrivning av delprovet
Delprov A	Tisdagen den 16 april	120 minuter	Texthäfte och elevhäfte Delprov A	Lösande av uppgifter och arbete med texthäfte
Delprov B	Onsdagen den 17 april	120 minuter	Texthäfte och elevhäfte Delprov B	Lösande av uppgifter och arbete med texthäfte

Sekretess

I 17 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) finns bestämmelser om sekretess för prov. Vid sekretess får provens innehåll inte röjas. Sekretesskyddat material ska förvaras på ett betryggande sätt så att innehållet inte röjs. Prov som återanvänds omfattas av sekretess. På provhäftena, Lärarinformationen och Bedömningsanvisningen anges att ämnesprovet i historia planeras att återanvända till och med 30 juni 2013. Se www.skolverket.se > *Prov & Bedömning* > *Nationella prov* > *Mer om nationella prov* > *Sekretess*.

Hantering

Det är av avgörande betydelse att samtliga som på något sätt arbetar med nationella prov beaktar de bestämmelser som gäller. Dessa har tillkommit med syftet att var och en ska kunna lita på och utgå ifrån att proven bidrar dels till en rättvis bedömning av elevernas arbete, dels till att denna bedömning blir likvärdig över landet. Att genomföra proven i förtid är exempel på handlingar som kan spolia provens syfte och användbarhet.

För hantering av nationella prov se *Hantering av nationella prov* se www.skolverket.se > *Prov & Bedömning* > *Nationella prov* > *Mer om nationella prov* > *Beställning och hantering*

Anpassning

Anpassning av nationella prov ska bara göras för elever med funktionsnedsättningar som inte är av tillfällig natur. Variationen är stor mellan eleverna och man måste utgå från den enskilda elevens förutsättningar när man planerar hur de nationella proven kan anpassas. Därför kan Skolverket inte ange exakt vad läraren kan och inte kan göra. Provförslutningen får brytas tidigast dagen före provdatum för att lärare ska kunna anpassa provet för elev med funktionsnedsättning.

Anpassningen ska ske så att provet fortfarande prövar de kunskaper och förmågor som ska prövas.

Det är rektorn som beslutar om anpassning.

Exempel på anpassningar:

- Förlängd provtid
- Förstorad text
- Uppläsning av instruktioner och uppgifter

- Utöver provet kan skolan ha valt att beställa cd/usb med provet inläst för elever med läs- och skrivsvårigheter. För varje delprov finns då en cd/usb med provuppgifterna och texthäftena inlästa. Texthäftena ska användas av eleven då uppgifterna löses. Först uppläses provuppgiften och sedan texten i texthäftet. Observera att det finns texter i texthäftet endast till vissa provuppgifter. Spåren på cd/usb har samma nummer som respektive provuppgift.
- Uppdelning av Delprovet på olika tillfällen.
- Möjlighet att besvara frågor muntligt.
- Skriva svar på dator – datorerna får ej vara anslutna till Internet och eleverna får inte ha möjlighet att kommunicera med varandra.

Mer information om anpassning finns på www.skolverket.se > *Prov & Bedömning* > *Frågor och svar* > *Anpassning*

Rapportering av resultat

För att kunna följa upp och utvärdera kvaliteten i svensk skola, för forskning och för utveckling av proven, behövs insamling av provresultat. Skolhuvudmannen ska skicka in resultat till Skolverkets två olika insamlingar.

1. Den ena insamlingen gäller rapportering av provresultat för samtliga elever. Denna insamling görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Skolverket. Information om denna insamling kommer att skickas till skolorna via brev från SCB. Provresultat ska rapporteras senast **18 juni 2013**.

För mer information se www.skolverket.se > *Prov & Bedömning* > *Nationella prov* > *Mer om nationella prov* > *Insamling*

2. Den andra insamlingen görs av Malmö högskola som konstruerar de nationella proven i historia för årskurs 9 på uppdrag av Skolverket och gäller insamling av lärarsynpunkter samt resultat på uppgiftsnivå och ett urval av elevlösningar.

Lärare ska lämna synpunkter på provet. Det görs genom att fylla i en lärarenkät på Internet. Webbadress: www.mah.se/historia9. Lösenord: enkät. Lärarenkäten ska vara ifylld senast **18 juni 2013**.

För elever födda den **6, 16 och 26**, varje månad ska följande rapporteras in senast **18 juni 2013**:

- Resultat på uppgiftsnivå via Internet. Webbadress: www.mah.se/historia9. Lösenord: resultat.

För elever födda den **6** varje månad ska följande rapporteras in senast **18 juni 2013**:

- Kopior (läsliga) på elevlösningar i form av elevhäftena till delprov A och B. På dessa skall anges skolans namn och elevens kön. Elevlösningarna ska skickas till följande adress:

Provgruppen för historia åk 9
Malmö högskola
205 06 Malmö

Redovisning av resultat

Resultat från insamlingar och lärarenkäter beskrivs och kommenteras i årliga rapporter som finns på Skolverkets webbplats se www.skolverket.se > *Nationella prov* > *Resultat*

Arkivering av nationella prov

Råd om arkivering och gallring av nationella prov finns i skriften *Bevara eller gallra 2*. Denna finns att ladda ner via länken www.samradsgruppen.se. Information om arkivering av nationella prov finns även via Skolverkets webbplats se www.skolverket.se > *Prov & Bedömning* > *Nationella prov* > *Mer om nationella prov* > *Arkivering*.

Fristående skolor ska bevara nationella prov enligt skollagen. Från den 1 april 2012 har en ny bestämmelse trätt i kraft som anger att huvudmannen för en fristående skola som genomför nationella prov ska bevara elevlösningar av de nationella proven (26 kap. 28§ Skoll).

Del 2. Provet i historia

Utgångspunkter vid provkonstruktion - en utprövningsomgång

Centrala begrepp vid provkonstruktion är validitet och reliabilitet. Lite förenklat kan man säga att validiteten handlar om att mäta det man ska mäta. Reliabiliteten handlar om att reducera slumpens inverkan på provresultatet. Provet ska bli så rättvist som möjligt. Det finns många olika aspekter att ta hänsyn till, både avseende bedömningsanvisningar och provets utformning. När det gäller provkonstruktion kan man generellt säga att ju färre provuppgifter man har desto större blir slumpens inverkan på elevens resultat.

Att ha för få uppgifter i ett ämnesprov skulle vara särskilt problematiskt i de samhällsorienterande ämnena där kunskap om ett innehåll är nödvändigt för att till exempel kunna föra mer eller mindre utvecklade resonemang. Eftersom det är elevers och lärares egen planering som bestämmer var tyngdpunkterna läggs i undervisningen kring det centrala innehållet kan för få uppgifter i provet innebära att slumpen kommer att få stor betydelse. Har det centrala innehållet som uppgifterna utgår ifrån behandlats mer översiktligt i undervisningen så har eleven sämre förutsättningar till ett bra resultat. Om det centrala innehållet hör till det som behandlats mer ingående så har eleven bättre förutsättningar till ett bra resultat på uppgifterna. Ju färre uppgifter som ingår i provet desto mer ökar alltså slumpens inverkan.

Den vanligaste skrivningen i kunskapskraven handlar om hur utvecklade och hur underbyggda resonemang eleven för om olika angivna innehåll. Det naturliga kan då tyckas vara att provet skulle bestå av ett fåtal öppna uppgifter där eleverna verkligen gavs möjlighet att utveckla sina resonemang. Men att konstruera ett sådant prov med ett mycket begränsat antal uppgifter skulle vara problematiskt i linje med resonemanget ovan. Dessutom skulle vissa grupper av elever missgynnas av detta.

Frågan blir då om det är möjligt att pröva hur utvecklade och underbyggda resonemang eleven för på andra sätt än bara med mycket öppna frågor? Kan till exempel komplexa men begränsade svarsalternativ, t.ex. flervalsfrågor, pröva hur utvecklade resonemang eleven kan föra om ett givet innehåll? Ett av syftena med en utprövningsomgång är att pröva olika uppgiftstyper och olika format. Vi har därför prövat ut uppgifter utifrån den här utgångspunkten, dvs att andra uppgifter än bara mycket öppna uppgifter kan pröva elevernas förmåga att föra resonemang. I ämnesprovet i historia för årskurs 9 som ges våren 2013 har ett antal uppgifter med begränsade svarsalternativ bedömts ge belägg för kunskaper motsvarande kunskapskravet för E. Resultatet av denna utprövningsomgång kommer att avgöra hur den och andra typer av uppgifter kommer att användas i framtiden.

Förberedelser

Provet i historia

Delprov A och B innehåller vardera ett tiotal uppgifter som utgår från de fyra förmågor som enligt kursplanen historieundervisningen syftar till att utveckla. Tillsammans ger de möjlighet till belägg på olika nivåer för de kunskapskrav som kan relateras till dessa förmågor. Vissa uppgifter har begränsade svarsalternativ medan andra ger möjlighet till mer utvecklade och mer underbyggda resonemang.

För eleverna är det viktigt att inse att de mer krävande uppgifter som ger belägg upp till A även kan ge belägg på lägre nivåer. Det är därför väsentligt även för den elev som inte tror sig om att kunna nå belägget för A att försöka med dessa uppgifter.

Uppgifterna är blandade och inte ordnade efter svårighetsgrad. Det är alltså inte så att de lättaste uppgifterna kommer först och de svåraste sist.

Eleven får ett häfte med provuppgifter, Elevhäftet, och ett häfte med material, Texthäftet, till varje delprov. Dessa båda häften delas ut tillsammans och **först i samband med provtillfället**.

Det är av största vikt att eleven under förberedelserna informeras om vad Texthäftet och Elevhäftet innehåller och hur de tillsammans ska användas i samband med provet.

Syftet med förberedelsen

Förberedelse av eleven inför provets genomförande ska göras en till två skoldagar före provets genomförande. Förberedelsen syftar till att eleven ska förstå hur uppgifterna är konstruerade, vilken information som finns i samband med uppgifterna och om villkoren för provbetyget.

För att förbereda eleverna bör läraren framför allt informera om följande punkter:

- provets upplägg i form av två delprov med Texthäfte och Elevhäfte och deras användning.
- den hjälp för eleven som ges i form av hjälpmeningar.
- den figur ("Kunskapsrutan") som anger vilken förmåga och vilken nivå på kunskapskraven som uppgiften behandlar.
- den hjälp för eleven som ges genom information om uppgiftens innehåll ("Tänk på att:").
- den information om vilken progression i svaret som uppgiften ger möjlighet till i form av en uppgiftsmatris till uppgifterna i Delprov B.

Hur dessa olika former av hjälp till eleven kan användas bör eleven informeras om i samband med förberedelserna. Ett kopieringsunderlag till de fyra sista punkterna, för att underlätta denna genomgång, finns sist i denna Lärarinformation.

Eleven bör också informeras om principerna för hur provbetyget sätts, exempelvis kravet att ett visst antal förmågor ska vara täckta för vissa betygsnivåer. Den informationen finns under rubriken "Hur avgörs provbetyget?" som finns på s. 13. Den sammanfattning som finns där ligger också som kopieringsunderlag 5 sist i denna lärarinformation. Resonemanget kan förtydligas för eleverna med hjälp av symbolen Kunskapsrutan som de möter vid varje uppgift.

Stödstrukturer

Texthäftet innehåller även så kallade stödstrukturer. Det är viktigt att eleverna görs uppmärksamma på att dessa stödstrukturer endast är avsedda att underlätta lösandet av uppgifterna och inte är nödvändiga att använda om man inte vill. Omfattande utprovningar har dock givit vid handen att det är en stor hjälp för elever att utnyttja dessa stödstrukturer.

Hjälpmeningar

Hjälpmeningar utgörs av påbörjade meningar och är avsedda att underlätta för eleverna att föra ett resonemang i enlighet med kunskapskraven.

Exempel på hjälpmeningar:

- En slutsats som talar för...
- Det som pekar på det är källa (), där står att...
- Den källan är trovärdig och relevant eftersom...
- Ett annat exempel på det är att...

Exemplet ovan utgår från en uppgift som gäller att granska, tolka och värdera olika källor. Eleven skall dra en slutsats utifrån källorna och diskutera deras trovärdighet och relevans.

Kunskapsrutan som elevinformation

Denna ruta finns vid varje uppgift och anger uppgiftens inriktning och svårighetsgrad. De olika uppgifterna är konstruerade för att ge belägg för kunskapskrav som utgår från samtliga fyra förmågor som anges i kursplanen – att använda en historisk referensram, att granska, tolka och värdera källor, att reflektera över användning av historia och att använda historiska begrepp.

Uppgifterna har också olika svårighetsgrad och ger möjlighet till belägg för kunskapskrav på olika nivåer – E, C eller A.

I den Kunskapsruta som finns vid rubriken till varje uppgift anges till vänster vilken förmåga som den aktuella uppgiften utgår från och ovanför matrisen anges det betygsbelägg som uppgiften har möjlighet att ge – E, C eller A.

	E	C	A	
Referens			■	Första raden (Referens) handlar om förmågan att använda en historisk referensram.
Källor	■	■	■	Andra raden (Källor) handlar om förmågan att granska, tolka och värdera källor
Användning	■	■	■	Tredje raden (Användning) handlar om förmågan att reflektera över sin egen och andras användning av historia.
Begrepp	■	■	■	Fjärde raden (Begrepp) handlar om förmågan att använda historiska begrepp.

De ljusa rutorna visar den aktuella förmågan och nivån för beläggen. I exemplet ovan har den aktuella uppgiften inriktning på förmågan att använda en historisk referensram och ger belägg upp till nivå C.

Tänk på att

Vid flertalet uppgifter anges i korta meningar vad eleven kan tänka på när den löser uppgiften. Vid en uppgift där eleven ska resonera om orsaker till den industriella revolutionen i Storbritannien kan exempelvis anges:

”Tänk på att dessa orsaker kan vara uppfinningar, marknader, arbetskraft, kapital och råvaror.” Uppgiften består då bland annat i att i resonemanget konkretisera dessa orsaker, utveckla sammanhang kring dem och visa hur de samverkar. Att bara upprepa den hjälp som ges i form av ”Tänk på att: ” leder inte till att kunskapskravet uppfylls.

Uppgiftsmatris

De nationella proven i de samhällsorienterande ämnena är som tidigare framgått våren 2013 en utprövningsomgång då olika möjliga uppgiftskonstruktioner och format kan provas. I det nationella ämnesprovet i historia för årskurs 9 provas i Delprov B en uppgiftsmatris med syfte att tydliggöra en möjlig progression i svar på uppgiften. I samband med analyserna av provet och dess resultat kommer en utvärdering att göras av hur dessa uppgiftsmatriser har fyllt sitt syfte.

Exempel på hur en uppgiftsmatris i Delprov B skulle kunna vara konstruerad:

E	Så här bedöms ditt svar	
	C	A
Du förklarar hur någon av orsakerna bidrog till industrialiseringen med hjälp av exempel från historien.	Du förklarar hur några av orsakerna bidrog till industrialiseringen med hjälp av exempel från historien. Du förklarar hur några av orsakerna kan ha hängt ihop.	Du förklarar hur flera av orsakerna bidrog till industrialiseringen med hjälp av exempel från historien. Du förklarar hur flera av orsakerna kan ha hängt ihop. Du förklarar hur några av orsakerna kan ha förstärkt varandra.

Genomförande

Introduktion

I elevhäftet finns uppgifterna och utrymme att skriftligt lösa dessa. Om det är nödvändigt kan eleven använda ytterligare lösa blad som häftas ihop med elevhäftet. Provet ska således i normalfallet genomföras i Elevhäftet. Om dator används kan även dessa lösa blad häftas samman med elevhäftet. Texthäftet innehåller förutom texter även bilder och vissa så kallade stödstrukturer. Den främsta användningen av Texthäftet har eleven vid uppgifter som gäller att granska, tolka och värdera källor. Dessa källor kan vara både texter och bilder och eleven ska använda dem för att lösa uppgiften. Eleven måste därför ha dem tillgängliga under hela provet och möjlighet att fortlöpande bläddra i Texthäftet.

Hjälpmedel

Hjälpmedel vid genomförande är penna och radergummi.

Datorer

Om skolan har tillgång till datorer i den utsträckning att eleverna kan genomföra provet vid samma tillfälle går det bra för alla elever att använda dem vid provtillfället. Eleverna får inte ha tillgång till Internet under provet. Skolan ska se till att inga uppgifter som kan vara till nytta för eleverna finns sparade på datorerna och att elevens dator inte kan kommunicera med någon annan dator.

Vad ska vid provet vaktande lärare informera om?

- Eleven ska ha både ett Elevhäfte och ett Texthäfte. Båda lämnas in vid provet slut!
- Provet ska genomföras i Elevhäftet. Skriv namn och klass på detta!
- Lösa blad kan användas om det är nödvändigt. Dessa häftas då ihop med Elevhäftet.
- Texthäftet måste vara tillgängligt under hela provet och används för att lösa vissa uppgifter.
- Provtiden är 120 minuter.

Bedömning

Bedömningsanvisningar

Efter att provet genomförts gör läraren en bedömning av hur väl eleven löst uppgifterna. Det sker med hjälp av Bedömningsanvisningarna. I dessa ges anvisningar för bedömningen av resultatet på enskilda uppgifter. De innehåller bland annat elevsvar och kommentarer till dessa som hjälp för en likvärdig bedömning. En sammanställning av elevens resultat på de olika uppgifterna sker med hjälp av en resultatrapport för varje elev. Denna resultatrapport ger underlag för att sätta provbetyget och är samtidigt en hjälp för läraren att samtala med eleven om de styrkor och svagheter som framkommit genom provet. Resultatrapporten finns sist i elevhäftet till delprov B. Hur Bedömningsanvisningarna ska användas förklaras i inledningen till dessa.

Sambedömning

En del i arbetet med likvärdig bedömning består av att lärare tillsammans diskuterar bedömning av elevlösningar i relation till bedömningsanvisningarna, så kallad sambedömning. När elevernas prestationer bedöms tillsammans med annan lärare i ämnet ökar bedömningens tillförlitlighet i det nationella provet. En del lärare kan byta elevernas lösningar i de bägge delproven med varandra eller diskutera elevsvar där de känner osäkerhet inför bedömningen. (Jämför www.skolverket.se >Prov och bedömning>Frågor och svar.)

Hur avgörs provbetyget?

Provbetyget avgörs av de belägg för sina kunskaper som eleven har gett på provet.

För det första avgörs provbetyget av det totala antalet belägg eleven har gett på provet.

För det andra måste ett visst antal av dessa belägg ha getts på en viss nivå. För exempelvis ett C i provbetyg måste eleven gett ett bestämt antal belägg totalt på provet. Ett visst antal av dessa belägg måste emellertid ha getts för nivå C. Det räcker således inte att ge en stor mängd belägg för nivå E, för att få provbetyget C.

För det tredje måste eleven också ha gett minst ett belägg för alla förmågor. För provbetyget C måste eleven således ha gett ett visst antal belägg totalt, en viss mängd av dessa belägg måste ha getts för nivå C och slutligen måste eleven också ha gett belägg för alla förmågor som prövas i provet. Det räcker med att ha gett ett belägg, av t.ex. fyra möjliga, för en förmåga för att uppnå det här tredje och sista villkoret. Här finns dock ett undantag för provbetyget A för vilket det krävs belägg endast för tre förmågor. Eftersom det är relativt få uppgifter där eleven kan ge belägg för nivå A skulle ett krav på belägg i alla förmågor kunna leda till att enstaka uppgifter avgör provbetyget i allt för stor utsträckning.

Provbetyget avgörs av tre saker:

- antalet belägg eleven gett totalt på provet.
- antalet belägg som eleven har gett för en viss nivå - E, C eller A.
- att eleven har gett minst ett belägg för alla förmågor. Ett undantag från detta krav på spridning finns dock på nivån för A.

Genomgång med eleven

Eleven och vårdnadshavarna har rätt att få information om resultatet av det nationella provet. Eleven har också rätt att få se sina prov och hur läraren har bedömt dem. Det finns inget som hindrar läraren att ha en sådan genomgång med eleven av provresultatet. Den resultatrapport som sammanställs för varje elevs provresultat kan dessutom utgöra underlag för en kunskapsprofil och bilda utgångspunkten för en sådan genomgång. Hur provresultatet sammanställs i en sådan resultatrapport behandlas mer utförligt i Bedömningsanvisningarna.

Kopieringsunderlag 1

Exempel på hjälpmeningar:

- En slutsats som talar för...
- Det som pekar på det är källa (), där står att...
- Den källan är trovärdig och relevant eftersom...
- Ett annat exempel på det är att...

Kopieringsunderlag 2

Vid varje uppgift i provet finns en symbol där vita rutor beskriver vilka belägg för kunskap uppgiften ger dig möjlighet att visa.

Du skall inte själv skriva något i rutorna.

	E	C	A	
Referens				Första raden (Referens) handlar om förmågan att använda en historisk referensram.
Källor				Andra raden (Källor) handlar om förmågan att granska, tolka och värdera källor
Användning				Tredje raden (Användning) handlar om förmågan att reflektera över sin egen och andras användning av historia.
Begrepp				Fjärde raden (Begrepp) handlar om förmågan att använda historiska begrepp.

Provtid: 120 minuter

Kopieringsunderlag 3

Tänk på att

Vid flertalet uppgifter anges i korta meningar vad eleven kan tänka på för att komma igång med att lösa uppgiften. Vid en uppgift där eleven ska resonera om orsaker till den industriella revolutionen i Storbritannien kan exempelvis anges:

Tänk på att:

- dessa orsaker kan vara uppfinningar, marknader, arbetskraft, kapital och råvaror.

Kopieringsunderlag 4

Så här bedöms ditt svar		
E	C	A
Du förklarar hur någon av orsakerna bidrog till industrialiseringen med hjälp av exempel från historien.	Du förklarar hur några av orsakerna bidrog till industrialiseringen med hjälp av exempel från historien. Du förklarar hur några av orsakerna kan ha hängt ihop.	Du förklarar hur flera av orsakerna bidrog till industrialiseringen med hjälp av exempel från historien. Du förklarar hur flera av orsakerna kan ha hängt ihop. Du förklarar hur några av orsakerna kan ha förstärkt varandra.

Kopieringsunderlag 5

Provbetyget avgörs av tre saker:

- antalet belägg eleven gett totalt på provet.
- antalet belägg som eleven har gett för en viss nivå - E, C eller A.
- att eleven har gett minst ett belägg för alla förmågor. Ett undantag från detta krav på spridning finns dock på nivån för A.

MALMÖ HÖGSKOLA

Institutionen för individ och samhälle

© Skolverket

